

Zimovanie netopierov v Liskovskej jaskyni

Lucia BOBÁKOVÁ

Správa NP Muránska planina, J. Kráľa 12, SK-050 01 Revúca, Slovensko; bobakova@sopsr.sk

Alternatívne názvy. Lisková 2, L-2.

Lokalizácia. (6982, 500 m n. m.) – stredné Slovensko, Liptovská kotlina (251), Chočské podhorie, k. ú. Lisková. Jaskyňa je vytvorená vo východnom výbežku vrchu Mních pri obci Lisková. Leží 4 km od Ružomberka.

Popis. Jaskyňa je 2160 m dlhá a 68 m hlboká. Je to inaktívna fluviokrasová a koróznorútivá jaskyňa. Jaskyňa má niekoľko vchodov. Je známym paleontologickým a antropologickým náleziskom a bola využívaná počas druhej svetovej vojny. Jaskyňa je národnou prírodnou pamiatkou (Benický 1944, Droppa 1971, Hlaváč et al. 1983, Houdek 1921, 1923, Janáčik 1968, Janáčik & Šrol 1963, 1965).

Výskum netopierov. Chiropterologický výskum Liskovskej jaskyne sa začal koncom 60. rokov, kedy tejto lokalite venovali pozornosť J. Gaisler a V. Hanák (Gaisler & Hanák 1973). Lokalita sa v 90. rokoch po dlhšej odmlke, kedy jej chiropterofauna nebola sledovaná, opäť dostala do pozornosti chiropterológov.

Sčítavatelía. J. Gaisler, V. Hanák, E. Hapl, Š. Danko, P. Pjenčák, J. Obuch, M. Noga, Škuta, L. Bobáková, V. Šmodas + členovia ružomerskej skupiny SSS.

Zhrnutie poznatkov. Celkovo bolo v zimnom období v jaskyni zaznamenaných 7 druhov netopierov, pričom *Myotis dasycneme*, *Barbastella barbastellus* a *Plecotus auritus* boli zistené iba raz. Najpočetnejším druhom hibernujúcim v Liskovskej jaskyni je *Myotis myotis*, avšak v porovnaní s minulosťou jeho početnosť výrazne klesla.

Stav ochrany. Jaskyňa bola v minulosti niekoľkokrát uzatváraná, avšak uzáver bol často poškodzovaný a vylamovaný. Jaskyňa je blízko obce Lisková a mesta Ružomberok a miestnym obyvateľom je dobre známa. Až do opätovného uzavretia hlavného vchodu v roku 2000, bola jaskyňa často nesystematicky navštevovaná miestnym obyvateľstvom a dobrodruhmi. Do niektorých vchodov jaskyne zvykli miestni obyvatelia sypať smeti.

Ďalšie údaje. 31. 10. 1997 – *Rhip* (1), *Mmyo* (7) (Bobáková, Hapl, Brinzík), 23. 7. 1999 – *Rhip* (2) (Bobáková, Hapl, Obuch J., Obuch D., Šmodas). Netting: 18. 7. 1995 – *Mmyo* (1), *Mdau* (9), *Eser* (1), *Paur* (1) (Kollerová B., Kollerová J., Lehotská, Lehotský, Lysý, Raffayová, Taliga), 23. 7. 1999 – *Mdau* (47) (Bobáková, Hapl, Obuch J., Obuch D., Šmodas).

Tab. 1. Výsledky zimných sčítaní netopierov v Liskovskej jaskyni

Dátum / druh	<i>Rhip</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Moxy</i>	<i>Mdas</i>	<i>Bbar</i>	<i>Paur</i>	<i>Paus</i>	indet.	spolu
14. 2. 1968	–	64	11	–	–	–	1	–	76
11. 2. 1969	–	241	54	–	–	–	5	–	300
6. 2. 1970	ca. 10	191	24	–	–	–	1	–	226
18. 2. 1994	–	52	1	–	1	–	3	–	57
9. 2. 1997	–	9	–	–	–	–	–	1	10
22. 2. 1998	1	14	–	–	–	–	–	–	15
6. 3. 1999	17	15	–	1	–	1	1	1	36

Literatúra

- BENICKÝ V., 1944: Liskovská jaskyňa. *Krásy Slov.*, **22**(6–8): 156–157.
- DROPPA A., 1971: Geomorfologický výskum Liskovskej jaskyne v Liptovskej kotline. *Čs. Kras*, **20**: 75–84.
- GAISLER J. & HANÁK V., 1973: Apercu de chauves-souris des grottes slovaques. *Slov. Kras*, **11**: 73–84.
- GULIČKA J., 1975: Fauna slovenských jaskýň. *Slov. Kras*, **13**: 37–85.
- HĽAVÁČ J., HOCHMUTH Z., VOZÁRIK P. & VALAŠTIK M., 1983: Exkurzný sprievodca krasom Západných Tatier a Chočských vrchov. *Sprav. Slov. Speleol. Spoloč.*, **14**(1): 1–23.
- HOUDEK F., 1921: Liskovská jaskyňa pod Mníchom. *Krásy Slov.*, **1**(9–10): 218–219.
- HOUDEK I., 1923: Liskovská jaskyňa. *Krásy Slov.*, **3**(4): 183–184.
- JANÁČIK P., 1968: Zpráva o výskume a o prieskumných sondovacích prácach v Liskovskej jaskyni. *Slov. Kras*, **6**: 83–86.
- JANÁČIK P. & ŠROL S., 1963: Výskum Liskovskej jaskyne. *Krásy Slov.*, **40**(4): 150–151.
- JANÁČIK P. & ŠROL S., 1965: Zpráva o výskume Liskovskej jaskyne. *Slov. Kras*, **5**: 109–110.
- LEHOTSKÁ B. & LEHOTSÝ R., 2000: Príspevok k poznaniu rozšírenia netopierov v Liptovskej kotline. *Vespertilio*, **4**: 149–150.
- ZAJONC I., 1970: Výsledky zoologického prieskumu v Liskovskej jaskyni. *Slov. Kras*, **8**: 102–105.